

Діло

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конто почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем.
Рукописи не звозається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРІЮ:
Місячно 5-00 зол.,
Чвертьрічно 15-00 „
Піврічно 27-50 „
Річно 55-00 „
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці І долар,
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 зол., Болгарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.,
З інших адрес І зол.

Телеф. Редакції 29-41.
Друкарні 29-26.
В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

ЛІЯРНЯ ДЗВОНІВ БРАТІВ ФЕЛЬЧИНСЬКИХ

в КАЛУШІ, вул. Сівецька ч. 16.
і в ПЕРЕМІШЛІ, Красінського 63.

Жадайте оферт та цінників.

Роззброюючий оптимізм і його фінал.

(Від нашого кореспондента.)

Варшава, 25. Березня 1930.

У кулюарах союму давно вже панує односторонній погляд, що не лише для добра Польщі, але цілого світу й усієї людности, диспонування перед 10-ти днями на прем'єра марш. сенату Шиманський, незалежно від його дальшої політичної кар'єри обов'язково повинен бути делегатом Польщі на найбільшій міжнародній конференції для роззброєння та що найбільшим ланком теперішньої такої конференції у Лондоні є те, що там його нема. Бо марш. Шиманський роззброює кожну людину, яка з ним має до діла, роззброює найбільш роззброєного політика, який перед розмовою з марш. Шиманським готов зводити смертельні бої та після 10-тихвилинної розмови з ним — побіджений складає зброю. Роззброює марш. Шиманський не тільки такими прикметами як „знання“ ріжних діянок державного життя та „хист“ швиденької орієнтації серед проблем внутрішньої і закордонної політики, серед суспільних рухів, економічних труднощів. Як „знавець“ усіх тих справ, марш. Шиманський дав себе вже перазпівати і має під цим оглядом — устійнену марку! Роззброює людей не лише на ґрунті річкової дискусії, але самою своєю влачею, своїм філософічним світоглядом, який каже кожну справу ставити на своєрідній площині. Марш. Шиманський є оптимістом і дивиться на світ крізь такі розжові окуляри та стрічає усі явища вседенної такою погіршливою усмішкою, що роззброює найгірших скептиків і песимістів та зганяє жару з лиця найчорнішого меланхоліка! Крім тої вродженої мабуть згідливої вдачі, марш. Шиманський, як визначний лікар, прийняв мабуть від свого звания специфічну методи оцінки всіх подій і проблем: пацієнт, мовляв, тяжко хорий, але може ще видужає, — напевно видужає; колиж помре, то трудно, така видно воля божя; і в тому одному і другому випадку нема чого пережиратися і підносити великий лемент, бо люди і хоріють і видужують і амірають і все це речі цілком звичайні і буденні!

Вісім днів уже минуло, як марш. Шиманський отримав місію творення кабінету, отримав її — як це виразно заявив у своїй іменинній статті марш. Пласудський — завдяки своєму оптимізмові, що співпраця з союмом цілком можлива і навіть не така трудна. І від 1-го дня марш. Шиманський не сумнівався в успіх своєї місії. 8 днів уже минуло, — а від початку крізи 11 — кабінету як не було, так нема, але марш. Шиманський є все оптимістом. „Грунт — не пережиратися!“ Не пережиратися, марш. Шиманський провадив тиждень „орієнтаційні“ розмови з представниками союму та сенату, включно до Богуславського і Сегейди, як „представителю з цих розмов і кінчив останню із тим самим роззброюючим оптимізмом. Про напрямки будучого свого уряду не говорив, іменних кандидатів і не згадував, не згадував тим, що аж шість клубів т. зв. „центр-ліву“ складає буквально ту саму декларацію, лише чемно приймав кожного члена „центр-ліву“ окрема, терпеливо, не спішучи, — з доброю вірою, що пацієнт видужає.

Але люди є справді якісь дивні! Не хотять вірити оптимізмові марш. Шиманського й нервуються! Ось марш. Дашинський завдав джора, в понеділок, непристойне питання: коли нарешті десятигодинний прем'єр гадє предлажити президентові до затвердження лісту нового кабінету. Чи те роззгласи-спокоїна й сілца від-

Центральний Кооперативний Банк „Краєвий Союз Кредитовий“

у Львові, Ринок ч. 10 (ч. телефону: 431. — Конто
Почтової Шадни ч. 143.467).

як Центральна Каса українських кооперативів
приймає вкладки ощадності, забезпечує їх у
твердій валюті та поміщує у наших кооперативах,
щоби піднести господарський розвій українського народу.
1377 3-10

повідь: у четвер! Чому в понеділок визначається термін — четверга? Господь відає, — мабуть тому, що це буде акуратно 13-тий день крізи, а 13-ка, як відомо, спеціально декому приносить щастя. Фактом є, що марш. Шиманський, глибоко віруючи, що в четвер стане на чолі нового уряду, скликав був на п'ятницю засідання сенату, на якому мав зректися гідности маршала.

Але паскудний нарід не зрадився компромісній невірності. Тим й вічно вилазить із своїми сумнівами. Отже: що пречин іронічний тон і ріжні дотинки під адресою марш. Шиманського з боку санатійної преси („Курер Порани“, що войовничо декларация ББ., яка страшенно більше загострила ситуацію і ніякшавантюра на бюджетовій комісії, що врешті сама ідея розв'язки урядової крізи таким довгим і повільним шляхом, що все те свідчить наглядно про існування цілого пляну продовження крізи аж до кінця сесії, щоби внеможливити поновлення на пленумі справи Чеховича і щоби найти нову притоку для „розважувку!“ Ясно, що ці маневри йдуть за спиною марш.

На господарські теми.

Потреба мобілізації сил.

Коли переглядати польську різничу та різничо-економічну пресу, то там аж кишить від усякого роду статей на теми пануючої хліборобської крізи. Найчильніші уми наукового та практичного світу забирають голою у цій справі, констатуючи не лише сам факт існування крізи та її розмірів, дошукуючись не лише причин такої стану, але й даючи ради та вказівки як зарадити лихові. Редакції вгаданих журналів навіть не поміщують дописів на теми, що не торкаються переживаного хліборобами лихоліття, вважачи все лише справами другорядної ваги, що ними не слід тепер обтяжувати уваги читачів. І не тільки фахова хліборобська преса, але й щоденна політична преса постійно присвячує багато місця незалежному економічному положенню держави. Все там заворушилось, амобілізувало опінію найширшого загалу суспільности, закликаючи таким чином коли не до активної співпраці над рятунком одної з найважливіших ділянок народньої продукції, та боля до рівноваги духа в часі переживаної скрути.

А що діється в нас? Наш малоземельний хлібороб удвоє більше підчуває господарську крізу від польського хлібороба. Його важке економічне положення стає позитивно діямаче завдяки невідрадному політичному положенню. Бо не лише витвори свого господарства він мусить збувати за безцінь, а за отримані гроші не в силі набути непропорційально дорогих фабричних товарів, але й подати мусить платити більш, і то з правила як не на порожі, то на байдужі йому ціли. За те дістає він або дуже мало, або повсім нічого. Згадаймо лише про відношення урядових чинників до наших економічних та кредитово-фінансових установ, про регуляцію рік, меліорацію та комасацію ґрунтів.

В даному випадку мені не вде про матеріальну допомогу, але про ту моральну поміч у формі „мобілізації опінії“ загалу, його освідомлення, що найбільшою журбою для нас у сучасну хвилю повинен бути важкий стан нашого хліборобства. Така мобілізація опінії створює сприятливу атмосферу серед консервативного селенства для поширювання серед нього клічів поступу та культури в обсягу його малоземельної господарки. Відомим в історії є факт, що великі потрясення та катаклізи в житті людських колективів давали почин до героїських обібрних діл, що посували стая їх добробуту та організо-

Лише легкодух не думає про завтра.
Розумна людина забезпечує свою і своїх близьких будучність тим, що складає свої ошадности в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“
у Львові, вул. Руська ч. 20.

Шиманського, бо вони надзвичайно утруднюють йому його місію і всю концепцію „уряду співпраці“ ставлять у явесь парадоксальне світло. Тому теж „недовірки“ мали аж надто причин не довіряти оптимізмові марш. Шиманського і ліяково запитувати: а що, як пацієнт уире? І він, як знаємо, фактично вже вмер. Марш. Шиманський зрікся місії творення кабінету, чи пак його місію найважливіші чинники уможливили з відомих причин. І хоч від того марш. Шиманський не втратив свого оптимізму, який у нього вроджений, то численні польські політики дивляться на витворену ситуацію дуже песимістично. Бо вже не тільки нема назіть тієї надії на скоре полагодження крізи, але й не відно чергового кандидата, що піднявсь новою місію і повладнування при відомих поступатках найважливішого чинника. При затгуванні урядової крізи назріває тепер нова, а саме кріза, що вилає з неминучого конфлікту між союмом і цілим т. зв. проурядовим табором у бюджетовій справі. Який вона прийме оборот — не знати. Але на всякий випадок непогіршаючий для польської політичної, сумної і без того, дійсносити.

I. Келінь.

ваности за короткий час на цілі десятиліття вперед.

Справа відбудови нашої економічної життя на тлі загальної хліборобської крізи повинна бути в сучасну хвилю для цілої суспільности найактуальнішою справою, поставленою на рівні всі справу „Річної Школи“, інвалідів та ім подібних установ. Недосвідченість ваги нашого економічного положення таким чинником прихильної опінії, яким є преса, годі собі інакше пояснити як непоінформованість, недостатню належного заінтересування, чи легковажання наших господарських справ. Коли у нас на ту тему дещо й пишеться, то звичайно переполюється те, що вже іши давно сказали. В кожному випадку в нашій пресі не можна додати якоїсь обібрної волі, імпульсивного (?) почуття відповідальности та обов'язку (то що в більшій називається інстинктом самозбереження) порушити та освідомити совість загалу громадянства про велику небезпеку. За недостатню (?) відповідальних фахових журналів, які станули на висоті завдання, для обговорення існуючої крізи, ролі що сповити мусить українська преса взагалі, без огляду на її партійно-політичну закраску. Вона повинна всесторонньо обміркувати життєві питання нашого хліборобства, повинна заворушити та підбадьорити загальну опінію, амобілізувати збірну волю патріотичної суспільности до великого діла відбудови нашого сільського господарства. Великі діла і великі заміри реалізуються не лиш добром волею і посватою олімпію, але також моральною піддержкою широкого загалу.

Другий чинник, якого обов'язком заінтересуватись хліборобськими справами (не лиш у Вар-

Від Редакції: Це твердження Шан. Автора побудована хіба на непорозумінні, якщо він має на увазі і наш орган. Бо власне наш щоденник останніми місяцями був просто перевантажений статтями на економічні теми у зв'язку з теперішньою крізою. Так само за зміла твердження Ш. Автора про те, що вся польська політична преса присвячує цій справі аж так багато уваги. Ми цю пресу знаємо і цього погляду поділяти не можемо. Польська преса, особливо опозиційна її частина, тільки загальною використанням господарську крізу як політичний аргут, але її аналіз займається менше. Наша преса шукає шляхів самодопомоги в рятунку для свого народу. Але вона сама по собі не рабається. До цього є іши, більше позитивні чинники.

За право до життя.

(Промова сенатора М. Галушинського на пленумі сенату при розправі над бюджетом міністерства освіти дня 12. березня 1930 р.)

(Докінчення)

плати, а переломом на місяць) не наша політична репрезентативність. Я думаю, що діяльність наших народних виборців серед нас не повинна зичерпуватися політичними віхами, які переважно в нас, на цілі здобути апробату та одобрения для партійної версії за її парламентарну діяльність. Не перечу, що контакт з виборцями та їх моральна підтримка для своїх виборців є важливою вимогою політичної діяльності на парламентській арені, але все таки крім повідомлення маси в обсягу партійно-політичних ідеологій, нам треба дуже багато органічної праці і то в діяльності, яка є підставою існування нації.

Три незначально важкі питання для нашого хліборобства повинні бути в теперішню хвилю широко обмірковані та спонукані серед у громадян хліборобів: 1) Напрямок організації наших переважно малоземельних господарств; 2) Організація збуту хліборобських продуктів; 3) Здобуття капіталу для творення хліборобських кредитних установ.

Питання дуже короткі, але відповіді повинні бути в діяльності організації наших господарств нам потрібні не відбудова, але перебудова хліборобських парастатів. Конче треба застосувати і випробувати, який напрям організації наших господарств для нас найвиправданіший. Продукція обжово-пасіна, тварина чи промислова? Найбільше праці вимагатиме збуту творення торговельних організацій для збуту хліборобських продуктів, бо це діяльність, недомагання якої є, а саме, першою причиною злиднів нашого хлібороба. Потім себе хіба тим, що означає польські економісти приписують ті причини також голодну зиму теперішнім торговельним відносинам на краєвих обжових ринках. Алеж вони мають державу і... білі, а ми? Що означає організований збут хліборобських продуктів, про те нехай переконують нас ціли і шестини в Німеччині, які сягають там 3—5 доларів, а жита 3.4—3.5 дол., хоч німці також дуже дбайливо відшукують світові діливі. А про організацію кредитних установ для нашого хлібороба нехай розкажуть ті, які часом одержують дрібні позички в різних касах Стефчика, навіть ціною своєї національної гідності.

Я лише кількома словами старався намітити нашій візії завдання з пригадкою, що лиш завдяки невідчуженій витривалості українського хлібороба та його спроможності обмежувати свої життєві потреби до границь якогось незначеного мінімуму, могли ми досі недовідчувати достаточності бачи переважного економічного положення. Любо і привчання до землі не не лише джерело вірного патріотизму, а також найважливіша цілістава, на якій будується будучини нації. Нам не варто забувати, що економічна сила й організаційність нації, є передумовою її політичної сили.

Инж.-агрон. Юліан Вишницький.

Складайте жертви на оселю українських робітників пера в Ямні!

Ту незвичайну трудність і не міжне питання старається обняти п. міністр у другій своїй промові, яку мав у Вильні. Тут уважає він головним завданням публічного виховання — виховання добрих громадян держави без огляду на їх народність і віросповідання.

Між одним і другим окресленням можна їх сиб, немає різниці. Горизонтально можна їх поставити на одній площині. Бо виховуючи в державі одноцілі національно добрих і відповідальних громадян, виховуємо відповідальних членів нації. Але коли виховуємо під увагу державу з ріжними національностями, тоді ідеал державно-творчого громадянина можна осягнути або шляхом асиміляції, абиваючи всі риси, які акаують на національну відрубність поодиноких народів, або творичний новий виховний ідеал, який потратить не тільки погодити громадянина і члена нації, але й дати можливість членові нації в ріжнокі національній державі розвинути себе до повноти культури, провітати творчістю для добра свого народу.

П. міністр говорить, що „під загрозою недосагнення ніколи триваючого великодержавного становища Польщі, публічне виховання мусить бути ведене так, щоб кожний вхоженець Польщі, український, жид чи німець, коли він у Польщі живе, чув і розумів, що має бути переломом добрим громадянином Річі Посполитої, зати стане свідомим працівником на полі культурної своєї тіснійшої суспільності“. А що п. міністр свідомий того, що переведення повисих засад не в силі ані громадянства, ані законодавчих тіт, тому висказує думку, що не поторіть зробити тільки один уряд, а в цім уряді відповідальний за виховання міністр освіти.

Тимчасом справа не є така легка. Шойно якнай докладніші студії історії народів, їхнього розвитку, цілої духовної будови, антропологічні досліди і всякі спроби інших держав у цьому напрямі покажуть, чи в нинішніх часах можливо створити такий тип громадянина держави, замешкалої ріжними народами, аби цей громадянин перш за все відавав свої сили державі, а шойно тоді думав про праву над своїм народом і про його духовний розвиток.

На європейським континенті маємо під сучасну пору кілька держав національно мішаних, в котрих існують ріжні відносини меншостей до державної нації. В Рад. Союзі бачимо експеримент, який може найбільше підходити до розв'язки національного питання. Однак накинє там політичні і суспільні форми дають вправді можливість культурного розвитку, але замикають свободу національної творчості в та-

кому виді, який найбільше підходить би до характеру і влачі нашого народу. В Італії маємо принаровлену політику асиміляції і винародовлювання. Говорять, що від побуту канцлера Шомбурга в Італії настане деяка зміна у відносинах бера в Італії до німців, однак досі цієї зміни не бачимо. У Чехословацькій Республіці державі, уаглядно потреби національних меншостей, навіть таких, що їхне процентове відношення до кількості решти населення майже зникає. Коли минемо границю польської держави, то у всіх місцевостях чеської державної території, де мешкають поляки, маємо польські написи побіч державної мови. А на школах, які принарені для польських дітей, є тільки польські написи і ніхто з цього приводу не побоюється за характер чехословацької держави. В чехословацькій державі навіть президент держави промовляв мовою даної меншости, коли він серед неї найдеється. В Польщі зовсім відмінні відносини. Польське громадянство не хоче собі здати справи, яку ролю має відіграти державна нація у відношенні до меншостей. При заявах уряду і поодиноких політичних угруповань пачує одна думка, а саме, що меншостям у Польщі ведеться дуже добре і що вони мають забезпечений повний культурний і національний розвиток. Меншости, а зокрема ми, українці, стоїмо на іншому становищі і стверджуємо зовсім шось протилежне. Тому мусимо домагатися, щоб уряд і держава ясно й виразно і без ніяких прислон окреслили своє відношення до нас і до всіх меншостей.

Вертаючи до справи виховного ідеалу, мусимо сказати, що такий ідеал ми вже самі створили для себе. Особливо останніх п'ять десятиків літ — це розвиток великого і свідомого національного виховного ідеалу, котрий довів нас до нашого державно-творчого виступу в 1918 році. Надто ми в Галичині при розділенні нашого народу на частини, з котрих одна перебувала в цесарській імперії, а друга в угорській королівстві, становили ту силу, на яку були звернені очі всіх українців, де вони не находилися. Ця роля провідної стихії і сьогодні нам суджена, тим більше, що наш наріз замешкує тепер кілька державних організацій у ріжних умовах. У нас повна свідомість великої відповідальності, яка на нас тяжить і ясно бажання держати якнайвище і якнайвиразніше український національний прапор. Цю основу рису нашого життя мусить мати на увазі кожний, хто хоче балакати про освіту і шкільництво українського народу в Польщі і про заспокоєння найпростіших наших потреб на цьому полі.

К. ЧЕРТЕНКО.

Спомини про наших письменників.

Поминати богослуження за Геню Ярошицьку та „Концерт-Академія в пам'ять Івана Франка“ в грудні мин. року викликали у мене спомики і залучили їх з образами, записаними в моїм деннику.

Ось я, 14 літній підліток з довгими косами по коліна, бігав до школи в книжками під пахою. Вертаючи домі, стрічав часом високого гуцула, в темних окулярах і топірцем у руці.

— Хто це той гуцул? — питаю рао мого батька.

— Це наш буковинський письменник, Юрій Федькович. Видно, що тобі ще порожньо в голові, коли цього не знаєш. Ходи, дам тобі його твори. Прочитай і скажеш мені, що тобі найбільше подобається, — відповів батько.

Щле поволає до пізна в ночі сиділа я над творами Федьковича, а на другий день дістала в школі дівку в історії.

— Ти чому не вірила? — шепнула мені товаришка Зіна.

— Читала Федьковича, — відповіла я.

— Він знає передкаувати будучиність зі звідом. Підемо до нього, — шепнула знов Зіна.

Це „предкаувати будучиність зі звідом“ не давало мені спокою. Пішла до нього, щоб і мені сказав, та бояла. Ануж скаже батькові, бо вони оба були знайомі, а може ще й виникне з хати за двері. Придивляюся йому по дорозі, переходячи пори нього, чи не гнівний на лиці. Одного дня батько, говорив з якимсь павом на вулиці і сердечно сміється.

— Добрі люди веселі, дикі все понури! — казали до мене раз батько, як я була чогось нагулася. Не любив у нас дітей, хмар на лиці.

— Зіно, — кажу одній п'ятині до товаришки, — завтра субота, поволає науки нема,

ходім до Федьковича в 4 годиві, най скаже нам нашу будучиність.

— Добре, підемо, — згодилася Зіна.

Пішлимо до ганку малого дому, де мешкав письменник. Сидить на ганку і читає часопис.

Клянуся і кажу, чого ми обі прийшли, а серце у мене так бється, от-от вискочить.

Дивиться понад окуляри на нас і каже: — Цікаве жіноцтво... ліпше не знати, як знати.

Випитав нас у котрім році, місяці і дні прийшли ми на світ, задумався, потім сказав до Зіни: „Незадовго виберешся в далеку дорогу“, а до мене: „Ти будеш у добрих обставинах жити, але ціле твоє життя будеш терпіти душею і серцем“.

Товаришка померла до року, а у мене — „пралани і святі його слова“.

Часто йшов Федькович під вечір попри дім, де я мешкала, і заходив до дому напроти, де був корівний склеп купця Бліндера.

Мені страх цікаво було знати, чого ходить Федькович до Бліндера. Відроді, як стояла перед ним біля ганку, я не боялася його вже більше. Пішла купити собі цукорків тай дивлюся за склепом до другої кімнати. При столі сидить Федькович з трьома панами. Грають в карти, — перед кожним стоїть склянка з вином.

— Мізерка, — каже Федькович. — Контра, відповів один пан. Питаю дома брата, що значить при картах „мізерка“ і „контра“? Полонив мені гру „преферанса“ і сказав, що письменник заходить до Бліндера, де не склянку вина і грає дві партії преферанса.

Цьогож року в ямні помер Ю. Федькович. Пригадую собі його похорон, який це було сьогодні.

Видістом: скіт тріщить під ногами: від морозу падають пташки на землю; гострий вітер замирає піддих. Через ринок пробивається караван з домовиною Пожильника. По боках каравану стухорів „Святий Воже“ трублять. Плач трембіт палить мою душу: мені котяться сльози з очей.

Так, ціле життя є „мізерка“, а проти смерті нема „контра“.

Нас досить дівчат ходить на проби співу, якого короткий час учить нас о. Ізидор Воробкевич. Ми всі любили цього ласкавого добряку. Дівчата не молоді ланчками та не хіхікали своїм звичаєм, а пильно уважали на всі обяснення о. дирігента. Скоро який голос узяв фальшиво, він переривав спокійно хор і переспівував з тим голосом особно. Ніколи не гнівався і не хмурилася.

Вертаю раз зі школи, а тут хтось подогляує мене за косу, кажучи: „Гарні дівчата мають гарні коси“.

Обернулася я митком, щоб поглянути, хто це відважився зробити. Буз це син о. Воробкевича.

— Нечемний, скажу вашому татові! — Розгнівалася я.

— Опа! Я не боюся, відповів зухвало.

Коли це повторилося ще раз, пішла я до о. Воробкевича похороні зі школи на скару.

Входжу в кімнату. О. Воробкевич ходить по кімнаті і тихо співає.

— Прощу отця, сказати своєму синові, щоб не тягнув мене за коси на вулиці, як вертаю зі школи домі.

— Що? Що? Котрий це драбуга з моїх синів зробив? Старший, чи молодший?

— Не знаю, котрий. Досить, що називається Воробкевич і є, отче, наш син.

— Но, по, успінявся дитинко. Дам я тому драбуги... Вже не буде тебе за коси тягнути.

Такий був перебіг моєї скарги. На другий день чую на вулиці за собою: „Алеж сарни мене тато, сарни за ті довгі коси. Вже більше не буду, вибачайте“. При обіді казали батько: „Бачився я сьогодні з о. Воробкевичем. Тобі, Катре, твоїх 14 літ написали на носі“.

Десять літ пізніше мала я нагоду говорити з о. Воробкевичем. Він з усміхом пригадав собі мою скаргу.

(Докінчення буде.)

З діяльності Української Парл. Репрезентації.

Інтерпеліяції Українського Каюбу внесені від 12. лютого 1930 р.

В справах:

268. 12. II. Вивласнення на ціль бутівлі аму-
нційного магазину ґрунтів громади Кутківці,
пов. Тернопіль.

270. 12. II. Покарання повіт. старостом в
Жараві членів хору читальні „Просвіти“ в То-
гах за виступ на українському концерті в на-
ціональних одягах.

271. 12. II. Залагодження рекурсу п. Цимба-
листої з с. Жулин, стрийського повіту.

272. 12. II. Полягодження справи Антона
Качоровського в Городенці.

273. 12. II. Неприхильного трактування у-
країнського шкільництва і вчителів української
національності.

274. 12. II. Інваліда Антона Зубача зі Львова.

275. 12. II. Повітового старости пов. Калуш
п. Костоловського.

276. 12. II. об'їзника пов. старости в Борше-
ві з дня I. XII. 1929. в справі нищення шурів.

277. 18. II. в справі відкриття залізничного
перестанку в громаді Стріп'я на шляху Тер-
нопіль-Підволочиська.

278. 18. II. безосновного перенесення на спо-
чинок судді Фейрля в Стрию, а також непра-
вильного зарядження презеса окружного суду
Пшибиславського.

279. 18. II. в справі військової стрільниці в
Лазях коло Радимна.

280. 21. II. В справі побиття Миколи Стан-
кевича, господаря в Долгомостиських коман-
дантах з Судової Вишні.

281. 21. II. в справі переслідування членів
Дирекції і Надзірних Рад кооператив старо-
ством у Косові.

282. 21. II. конфіскації 13 штук летючок в
помешканні Повітового Союзу Кооператив в
Боршеві, командантом постерунку в Іваню Пу-
стим.

284. 21. II. в справі вбивства Кароля Гайда-
ша в Перемишлі Іззіком, функціонером поліції.

285. 21. II. в справі утравізації школи в гр.
Красна, львівське воев. і неправильної поведін-
ки при переведенні шкільного плєбіситу.

286. 25. II. в справі урядування начальника
громади в Німечках, ярославського пов.

287. 25. II. безправного перенесення з Загі-
ря Петра Сеха.

289. 28. II. безправного зарядження виділу
повіт. в Рогатині про призначення грошей на
утримання шпитальництва в Галичині.

290. 28. II. прилучення однокласової при-
тюдної школи з українською мовою навчання
до чотирьохкласової школи з польською мо-
вою в гр. Таусте, пов. Скалат.

291. 28. II. Неузасадженої кари, наложеної
на функціонера кооператива в Стинаві, пов.
Сколе.

292. 28. II. Безправного примусового урлю-
дування начальника громади в Кадлубиськах,
пов. Броди.

293. 6. III. гр.-кат. катехитурі в Яблоніві,
колом. пов.

294. 6. III. в справі поведінки старости
Скварчинського з Коломиї.

295. 8. III. в справі безправного толерування
воліщого стшелецьких виступів.

296. 8. III. в справі розбірки церкви в Олек-
сандрові Куявським і відібрання кладовища в
Острові.

297. 8. III. замкнення церкви в Острові.

298. 14. III. в справі сервітуту в гр. Микитин-
ці, косівського пов.

299. 14. III. мостів в селах Прокурава і Ше-
шори, пов. Косів.

300. 14. III. в справі докінчення дороги
Косів-Жабе.

301. 14. III. в справі карання населення за
члени на табличках до возів писані по україн-
ськи.

302. 14. III. в справі загублення поштової по-
силки.

303. 14. III. в справі стримання виплати емі-
ритурі п. Хлопецькому.

Інтерпеліяції до сенату внесені від січня 1930.

45. 16. I. в справі стосування правних санк-
цій закону з 31. VII. 1924. до пан-отців з приво-
ду їх кореспонденції в українській мові.

46. 16. I. в справі надужиття влади референ-
гом старостом в Чорткові, Тадеушом Гомолке-
вичем.

47. 16. I. в справі безправної конфіскації
сольових постерунком поліції в Звінячу.

48. 16. I. в справі поведінки поліції в Чорт-
кові Мартина Стрільбицького.

49. В справі звільнення в полягодженні ре-
курсу громадської репрезентації в Звінячу

50. 16. I. в справі неправної конфіскації
спортових шапок поліцією в Звінячу.

51. 26. II. в справі неправного наложення
повітовим виділом спеціальних дорогових
оплат гр. кат. священникам 4-х воевідств.

52. 26. II. в справі викладової мови в при-
людній школі громади Кудинці, пов. Зборів.

53. 26. II. в справі розгосновання без підста-
ви забав андіау Т-а „Просвіта“ війтом в Яро-
славцях.

Внески до сойму 1930 р.

73. 10. I. в справі розбірки церков на Холм-
щині.

74. 10. I. в справі безправного втручання
влади до внутрішніх справ православної церкви.

75. 25. I. в справі частинної зміни закону
про заосмотрення воєнних інвалідів та їх родин
з дня 18. III. 1921 р.

76. 25. I. в справі кривавих подій 21. січня
ц. р. в пов. Рава Руська.

77. 12. II. в справі винагородження плянта-
торам тютюну понесених ними страт.

78. 12. II. в справі зміни приписів закону
про військове карне поступовання відносно ви-
конування оборони перед військовими судами.

79. 21. II. в справі зміни приписів про вій-
ськовий податок.

80. 25. II. в справі заборони ввозу яблук з
заграниці.

81. 28. II. в справі обмеження продажі аль-
коголю.

82. 6. III. в справі амністії у пресових
справах.

„Апель до згоди!“

„Руско-Польське Т-во „Згода“ організує... у
міській рішні.

Засноване якимись невідомими „польско-
русскими патріотами“ ще перед кількома роками
на такому власничому терені „руско-польського“
співжиття, як Краків, ославлене вже своїм „екзо-
тизмом“ і „оперетковістю“ „руско-польське т-во Зго-
да“ проявило останніми днями знов знак життя,
тим разом на львівському терені. Перед двома,
здається, роками воно вже пробувало організа-
ційних успіхів на львівському терені при допо-
мозі відомого „суда“ в таких справах Демячу-
ла, але ці „успіхи“ рівнялися тим, що їх т-во о-
сягнуло в Кракові, тобто нулі. Останніми днями
деякі органи львівської польської преси прине-
сли „апель до згоди“ цього самого товариства.
Апель, треба думати, направлений до читачів цих
польських органів, що його опублікували, але
заадресований він так: „До братніх народів Ру-
синів і Поляків“.

Початок апелю дуже пророчистий. Ось він:
„Два братні народи слов'янські Русини і Поля-
ки, злучені від віків посвояченням духа і крові,
зі спільнотою історичних традицій і державного
буття, розсварені. В чім інтересі лежало копан-
ня пропасти між двома братніми народами та за-
ціплення ідеї ненависті і неагоди в покоління
Русинів і Поляків?“

На це „апель“ дає авторитетну відповідь,
що все лежало в інтересі Австрії. Це вона пори-
знила штучно оба народи у власних інтересах,
щоб тим легше їх згерманізувати. А в 1918 р.,
коли на захід почався „сумерк германського
світу“ а „Русини і Поляки“ найшлися знов ра-
зом, маючи „спільну матір вітчизну“, скінчилися
час паля і крові та прийшов час „мирної та
творчої праці“. Минуло 10 літ. І знов „німецька
гідра, той відвічний ворог славян підніс голову,
а набравши сили та впливу, зазірнім оком по-
глядає на схід і намагається продовжувати полі-
тику зогнилої Австрії, підбуждає один братній
народ проти другого“. На схід повстала держава
„червоних тирани“, що „імпортує до нас перево-
роти ідеї комунізму, які як бацилі тифу або хро-
бавство точать і нищать адороний народний ор-
ганізм“.

Словом біда! — А тому „досить того!“ —
„На наших історичних годиннику бі дванадцята
година. Найвища пора, щоб ми подали собі міцні
долоні як рівний рівному (?), а задоволені у
спільні ідеали, взялися у згоді та братньому ми-
рі до творчої праці для добра наших народів і на-
шої спільної матері вітчизни. До згоди брати Ру-
сини і Поляки!“ і т. д.

Під відозвою підпис „Руско-польське т-во
Згода“. А далі додана примітка з закликом випи-
суватися в члени цього „впливового“ і „заслуже-
ного“ для згоди обох народів товариства у...
львівській, міській рішні (!!!), де оголошення прий-
має якийсь Францішек Ворковскі.

Все, як бачимо, дуже вимовно й переконую-
че, особливо закликає згодуватися до львівської
рішні ва... членів цієї вимовної „Згоди“.

У сучасній добі освіта пли-
ве з трьох джерел: з літера-
тури, театру і денника.

При
перестуді
ревматизмі
болях голови

ASPIRIN
tabletki

Оригінальні опакування в червоній бандажолі
і знаком „BAYER“ у жні хреста мож-
на дістати в усіх аптіках

Невідраді перспективи...

На маргінесі законопроекту про охорону дріб-
них піднаємних земель.

З кругів нашого духовенства дістаємо та-
кий допис: Священники, беручи під увагу проєк-
тований закон про наємців, уважають його та-
ким, що руйнує екзистенцію духовенства. Ві
зничив би передовсім тих священників, що ніяк
не можуть господарити самі. Одні мають за бо-
гато праці в парохії і школах, інші старі або
немічні, ще інші початкуючі та не мають необ-
хідних вкладів для господарки. Кожний стає
боронити свого насушеного хліба, мусять його
боронити і священники. Цей законопроект, як
його розібрали самі селяни, крикить також аді
і сиріт та малоземельних селян, бо вони, не
маючи змоги самі своє поле обробляти, мусять
його віддавати в аренду або на спілку зможні-
шим господарям (малоземельним, що віддають
свою землю в аренду, законопроект не зачі-
пає — Ред.). У зв'язку з цим проєктованим за-
коном має відбутись длаша парцеляція, що є
черговим ударом.

Колиж візьмемо під увагу господарську
кризу, яка затягується і може тривати дуже дов-
го, а далі податкові тягари, зубожіння населен-
ня, а наслідком того значне зменшення прибут-
ків з парохії, то прийдемо до переслідження,
що ця остаточна парцеляція може довести ду-
ховний стан до руїни.

Вправді в конкордаті передбачена паоцеля-
ція церковних ґрунтів, але є там і обітниця
підвишки платні священникам. Та досі не гідки
нема підвишки, а навпаки від 1927 р. є її обни-
ження. Напр. платня священника, що возсім не
має поля, є менша, як державного поліціанта.
Отже годі натискати на виконання одного ар-
тикулу конкордату, коли не виконують друго-
го. Ренти з розпарцельованого поля у львівській
архiepархії досі не виплачують, бо поля про-
дані за низьку ціну, а гроші від селян ще не за-
раз будуть вплачені. По остаточній парцеляції
довго ще буде тривати такий самий стан.

З цих причин апелуємо до відповідальних
чинників, до духовної влади, а передовсім до
нашої суспільності, щоб зрозуміли наше по-
ложення і не допустили до крайнього зубожін-
ня духовенства, яке чейже має якісь, бодай
скромні заслуги за собою і чейже до чогось
і тепер суспільності служить.

В імені деканатів скалацького і грималів-
ського: о. І. Іванчук.

Протирелігійна боротьба у СРСР.

У зв'язку з оголошенням молебнів за переслі-
дуваних християн у СРСР комуністична партія
скликала в різних містах радянських республік
мітинги, на яких ухвалено, що комуністична пар-
тія ставить собі за ціль знищити силу католиць-
кої церкви. Організація „безбожників“ порішила
будувати власним коштом новий військовий лі-
так „Безбожник“, як відповідь на молебні като-
ликів. На днях у Москві розпочалась конферен-
ція „Союзу Безбожників“, на якій промовляв
між іншими комуніст Ярославський. Він заявив,
що антирелігійний рух у СРСР в останньому ро-
ці змінився і організація безбожників має вже
5 мільонів членів. На закінчення конгресу про-
читано твори Демокрита, як першого грецького
безбожника і матеріаліста. Конгрес оголосив ві-
дошу, в якій сказано, що Інтернаціональна бур-
жуазія і соціал-демократи розпочали під прово-
дом римського папи „антибільшовицький танець
чорних духів“.

Митна конференція в Женеві

Дня 24. ц. м. у Женеві закінчилась митна
конференція. Австрія, Бельгія, Англія, Франція
та Італія підписали з акти про урегулювання
міжнародної торгівлі. Інші держави підписали
тільки протокол конференції. На закінчення кон-
ференції предсідник граф Мольте анголосія
промову, в якій підкреслили оподатковування
митної конференції

КОРИСТАЙТЕ

з Місяця Дешевої Книжки!

МІКОЛА МАТІЙ МЕЛЬНИК:

Крізь дим і згар

Ціна 50 сот. з поштовою пересилкою 70 сот.

МІХАЙЛО ВОЗНЯК:

Ів. Белей і Ол. Кониський

До зв'язків Галичини з Наддніпрянщиною в 80 рр. XIX в.

Ціна 50 сот. з пошт. пересилкою 70 сот.

ЄВГЕН ЧИКАЛЕНКО:

СПОГАДИ I. II. і III. часті

Ціна 8 зол. без пересилки (випернується).

Мих. ВОЗЯК:

Шевченко і княжна Репніна

Ціна 150 зол. з пошт. пересилкою 2—3 зол.

На днях появиться:

В. ОСТРОВСКИЙ:

СМІХ ЗЕМЛІ

Набути можна в Адміністрації, Діла Львів, Ринок ч. 12, або в українських Книгарнях.

Процес „Сп'яки Визволення України“ у Харкові.

Родина відомості з 25. ч. м.

Для 25. ч. м. переслухано обвинуваченого вікаря, професора Піддубського. Обвинувачений був учителем, а сод. демонстр. визнавав про діяльність СВУ серед слухачів мелічної секції. Оборона Раді ставилася обвинуваченому підляти питань, яких змісту не вдалось почути, так само, як не вдалось почути зізнань самого обвинуваченого.

3 життя наших установ.

XVIII. Загальні Збори „Маслосоюзу“.

В середу 26. ч. м. відбулися у Львові річні загальні Збори Крайового Молочарського Союзу („Маслосоюзу“) у власній будівлі при вул. Короля Лещинського 20. Збори, на яких явилось 91 представників з міст і 45 гостей, мали наскрізь діловий характер, що виявився як у виступах, так і в рішучих дискусіях.

Збори очолював голова Надзірної Ради „Маслосоюзу“ інж. Юл. Павличковський, що за згодою присутніх обрав і провів Збори, покликавши на секретаря п. Шумського. Позатим мисля за президентів столон зазначили члени Надз. Ради, члени Дирекції і поодинокі референти. З боку засідли представники української преси.

У своїй промові інж. Павличковський привітав присутніх і подав коротенький перебіг праці й успіхів „Маслосоюзу“ за минулий рік, зазначивши, що в цьому році „Маслосоюз“ почав XI рік своєї відновленої по війні діяльності. Промовця присвятив окрему згадку заслуженим дітям у кооперативно-молочарській діяльності, що померли в мин. році, а саме: Степанові Стражинкові з Балківця, о. Омельянові Баранському з Болішів і Інокентію Захаріву. Цю згадку зібрання вислухало стоячи.

Опісля інж. А. Палій зложив іменем Дирекції подрібне повідомлення з діяльності „Маслосоюзу“ в 1929 р. (загальний огляд), а другий член Дирекції, п. А. Музрик, подав широке повідомлення про організацію і техніку праці „Маслосоюзу“ та про найближчі завдання молочарської кооперативної на наших землях. Цим повідомленням, що вказують на постійний розвиток і розбудову української молочарської кооперативної, пригласили ближче завтра.

Потім Збори вислухали повідомлення Контрольної Комісії з перевірених промірів й ухвалили абсолютною Надзірній Раді і Дирекції та затвердили баланс за 1929 р. З чотирьох позитивно ще кілька справ (ухвала в справі розділу чистого зиску, означення суми зобов'язань, ці „Маслосоюз“ може витягнути, то-що), а при кінці обрано трьох членів і одного заступника Надзірної Ради. Вибрані: 1) інж. Юл. Павличковський, 2) інж. Іван Мирон, 3) Федь Глум з Виткова — члени; Корнеліо Вишневецький, Утєні-Воліні — заступники.

Посол Ян Пілсудський, маршалів брат, утворить уряд?

Для 26. березня говорили в соймі, що можна сподіватися розв'язання союму та розписання нових виборів. Особливо це на тому, що марш. Шиманський сказав до одного з журналістів: „Правдоподібно відомо до нових виборів. Коли кажу до „нових виборів“, то тому, що відношення марш. Пілсудського до теп. союму є негативне. Можемо сподіватися, що з соймом не буде проблем. Пілсудський мотиме розмовляти. Від того ж залежить ніхді із імпульсу“. На ті тих слів повстав версі про можливість розв'язання парламенту, так що хвилюється би сесією, на якій годі було полагати бюджет, а за кілька місяців розв'язано би сойм і проголошено би нові вибори на осінь. Друга концепція не була здогади, що буде створений уряд ворожий сойму, при участі марш. Пілсудського, а як кандидатів на прем'єрів надали полк. Славка або Матушевського, бо і цей і той підписався би під умовами марш. Пілсудського. Третя концепція було створення компромісного уряду, до якого ввійшли би фахівці та люди, що стоять далекі від політики. Вечером розійшлася чутка, що президент прийняв у Замку представника ББ, референта проекту зміни конституції ББ, посла Яна Пілсудського, маршалового брата. Конференція тривала довго, а в висліді її президент поручив місію створення кабінету пос. Янові Пілсудському. Він місію прийняв.

У полудне був маршал Шиманський у Замку, а опісля повідомив журналістів, що після зложення місії президент застеріг собі, що прийме її до відома після порозуміння з марш. Пілсудським. У Бельведері прийняв марш. Шиманського в 1. год. і він ясував марш. Пілсудському положення. Опісля пішов до Замку просити, щоб президент оконечно прийняв його димісію. Коли марш. Шиманський довідався, що місію створення уряду одержав Ян Пілсудський, прийняв цю вістку з деяким задоволенням. Як відомо кружляли теж чутки, що кабінет утворить полк. Славек. Коли журналісти спитали його про те, відповів, що йому нічого не відомо. Полк. Славек сказав, що його не просили до Замку, зрештою ББ. поставив собі за ціль добру ревізію конституції та щоб при держ. кермі були інші люди, ніж ті, що досі є в соймі. До того ББ. йде й далі.

Дезигнований прем'єр, Ян Пілсудський родився 1875 р. у Вильні. На казанському університеті скінчив правничий відділ, опісля посягнув на банківство, потім адвокатури та був адвокатом у Вильні. В 1919 р. був якийсь час урядовим комісарем м. Вильні, а в 1922 р. перенісся до сузізництва, займає становище судді окр. суду, а потім апеляційного суду у Вильні. В 1928 р. вибраний Ян Пілсудський послом до сойму. Він наймолодший із живучих маршалових братів. Між маршалами і ним є ще два брати, Адам і Казимир Пілсудський.

Пос. Ян Пілсудський творить уряд.

Для 26. березня пос. Ян Пілсудський конферував із проф. Бартелем, потім був у марш. Дашинського, щоб й з ним нарадитися. Конферував теж із марш. Шиманським, опісля пішов до Бельведеру, де в своїх приватних апартаментах прийняв голову ББ, пос. Славка. Завтра, 27. березня пос. Ян Пілсудський конферуватиме по черзі з президентом клубів, а в п'ятницю, найпізніше попол., хоче представити президентові лісту нового уряду. Покищо трудно сказати, який буде кабінет, чи т. зв. протипарламентарно-бюрої, чи співпраці з парламентом.

Відкликання засідання сенату.

Маршал Шиманський відкликав засідання сенату, скликане на 27. березня. Маршал умотивував відкликання засідання тим, що скликав був його, бо думав, що до п'ятниці криза кабінету буде поладжена, а що його сподівання не здійснилися, засідання відкликав. Консервативний орган лише, що відкликання засідання сенату неумотивоване, бо коли сенат не погодиться до 29. III. справа, що є на денному порядку, то взагалі втратить право полагатися Іх. Криза уряду не повинна бути перешкодою. Маршал повинен додержати речиння.

Сойм збереться 31. чи 29. березня?

На конференції у кабінеті марш. Дашинського з віце-марш. Четвертинським (НД), Рогом (Визв.) і Жулавським (ППС) розглядали справу устаткування речиння засідання сойму. Як відомо ББ. заявив, що до засідання сойму не

допустять і пробу того дня уже на вісторковий засідання соймової бюджетової комісії. Прописав нарад засідання прераті сойму не владі комунікату. В сойм. кулуарах говорили, що на засіданні тим уповноваженим марш. Дашинського скликати засідання сойму в найпізнішій речинці, себто 31. березня. Опозиція постановила перевести бюджет у конст. речинці.

У пізніх веч. годинах кружляли чутки, що марш. Дашинський визначив засідання сойму на суботу, 29. березня. Мотивують цю чутку тим, що пос. Ян Пілсудський ясував нідію, що в п'ятницю утворить кабінет.

Марта Ганав пропала.

Процес париської аферистки Марти Ганав, що рекламами в своїй „Газет де Франк“ заохотила дрібних пенсіонерів акукувати в її банку стоїлжалася міліонів фр., відбувається перет париською кариною палатою 29. березня. Майже всі вклади в її банку пропали. Її обвинувачили в обманствах і спроневереннях. Марта Ганав була у в'язничім шпиталі, де почала була кількати голодівку. Її старалися штучно відживляти, аж одного дня Марта Ганав пропала безслідно. Втеча її прискорила речиння розправи.

3 судової салі.

Процес проти майора Рильського.

Вісімнадцятий день розправи був днем боротьби між обороною і прокуратором. З свідків цікаві зізнання зложив візитатор львівської шкільної кураторії Губерт, який представив Рильську як істеричку, а майора як людину дразливу, вибухову із надміром фантазії, через яку Рильський любив оловідати про свої вчені пригоди так фантастично, що його треба було здержувати словами: „Ти нам не буй, бо тобі вже навіть жінки не вірять“.

Свідок Станіслав Кохановський характеризує майора як людину завзяту і безоглядну та згадує як він, Рильський, ще студентом мав двобій і хоч був ранений, то казав собі перелазити рану і хотів стріляти ще раз до противника. Зізнавав ще раз свідок В. Росточський. Він заявив, що Кобзар у сварці говорив колись Марії Чайковській: „Як я схочу, то ти не будеш жінкою Рильського, бо я знаю хто застрілив паню майорову“.

Рильський довідавшись про те, хотів Кобзар бити, але потім послухав Росточського і залишив цю справу, говорячи: „Чим далі у ліс, тим більше дров. Треба мовчати, бо Кобзар може сказати, що я застрілив свою жінку“.

Свідок Шорц зізнає, що Рильський був раз одного селянина до крови й неприємності. Інші свідки не зізнали нічого нового.

18. дня розправи зізнався с. Бжезіцький, що критичного дня нібито був на крівалі шопи та бачив майора Рильського. Бжезіцький, як і попередній свідок Удала, заперечив, начеб то небув бачив. Зізнавав теж д-р Янер, бувш. суддя зі Золочева на обставину відтворення зізнань Росточського, зложених у Золочеві. Свідок стверджує розбіжність між золочівськими та перемиськими зізнаннями Росточського. Опісля прокуратор питався, чи була секція трагі-помершої Рильської. Виявляється, що ні, хоч у протоколі записано: „Понехано дальшу секцію тіла, бо стверджено, що Рильська допустилася самогубства“. Ужиті слова „секція тіла“ оборонець д-р Ляндз уважає достаточним висношенням, що секція тіла відбулася. Св. Бжезіцький ствердив, що просо росло у Пітричах. Опісля д-р Ляндз вніс переслухати спеціалістів лікарів на обставину, що є аналогічні як Рильська самовбивства, та лікарів-неврологів. Процес потріває ще кілька днів.

Присуд у комун. процесі.

Цілу передполудневу розправу 26. березня проти комуніста Цивінського і тов. вивопнили кінець промови сторін. Потім виголошено „останнє слово“ обв. Цивінський, що було агітаційною промовою, тому голова трибуналу зарядив тайність. Веч. відбулася нарада присяжних суддів над поставленими питаннями. Присяжні потвердили винуватість Цивінського про держ. зраду, а що до інших обвинувачених потвердили питання в напрямі злочину заворення публ. спокою. На основі вердикту трибунал засудив Цивінського на 4 роки, Френкліну на 10 місяців, Мальцманівну і Розенбергівну на кару по 8 місяців тюрми. Всім зараховано сл. арешт, тому лише Цивінського задержали у в'язниці.

Біржа.

Американський долар 8:29 00—8:30 50, канадський долар 8:30 00—8:30 50, чеська корона 0:26 33—0:26 66, австрійський шілінг 1:25 50—1:26 00, румун. лей 0:05 25—0:05 50, французький франк 0:34 80—0:35 20, швейцарський франк 1:72 50—1:73 00, фунт стерлінгів 43:50 00—43:50 00, радянський червонець 13:50—14:00, німецька марка 2:12 35—2:12 92

В друкарні Видавничої Спілки „Діло”, Львів, Ринок ч. 10.